

[Bernhard Baunsgaard.]

praktiske forhold jo kunne sige os, og vi må nok i udvalget kunne finde frem til noget rimeligt.

Jeg skal så til slut understrege, at der her i dag fra andre talere har været talt så meget om de nye byrder, der pålægges kommunerne. Jeg finder også, at jeg så må understrege, at der her er tale om, at man letter byrderne for kommunerne, og det kan nok også være rimeligt.

Poul Dam: Hr. Bernhard Baunsgaard sagde forskellige meget interessante ting i sit nys afsluttede indlæg. Jeg fæstnede mig særligt ved, at et argument for dette lovforslag skulle være, at administrationen kunne blive forenklet meget betydeligt, og det ville da glæde mig, det ville vist glæde alle, der er beskæftiget med dette område, om man kunne få fjernet de mange papirer, som i øjeblikket præger arbejdet måske mere end undervisningen. Men jeg har ikke lagt mærke til, at der er nævnt noget herom i bemærkningerne til lovforslaget, så jeg vil være glad, hvis undervisningsministeren vil bekræfte, at det er meningen at forenkle administrationen væsentligt, således at der bliver besparelser på dette område. Disse besparelser har jo den udmærkede egenskab, at de kan glæde alle.

Det kniber mere med de besparelser, der ellers er tale om i lovforslaget. Nu lagde jeg nok mærke til, at hr. Bernhard Baunsgaard mente, at man ikke alene lettede statsudgifterne, men også de kommunale kasser ved denne ordning. Det er jo da imidlertid et spørgsmål. Inden man fik den mere omfattende statslige understøttelse af fritidsundervisningen for snart mange år siden, var der jo startet et kommunalt arbejde med fortsættelseskursus og andet lignende, og det kunne jo være, at der var kommuner rundt omkring i landet, der mente, at dette arbejde er så væsentligt, at man ville gå ind i det med større bidrag, end der er adgang til, hvis man skal følge loven. Der er vel ikke noget i vejen for, at en kommune kan afholde udgifter på dette område ud over det, som loven taler om.

Det forekommer mig, at der er to ting i dette lovforslag, som i nogen grad er blevet misforstået. Den ene er, at man er så bekymret over reglen om, at undervisningen

på et aftenskolehold skal være begyndt med mindst 15 deltagere, og man finder, at dette er noget, der kan genere oprettelsen af hold. Det er givet, at det kan det navnlig på landet og visse lokaliteter, hvor det kan være svært at få folk frem til de centrale steder, men det må jo ses i sammenhæng med den for mig at se meget udmærkede regel om, at man ikke mere skal have en gennemsnitsdeltagelse på holdet. Alle, der har blot det mindste kendskab til fritidsundervisning, ved, hvilken vægt man har lagt på protokollerne og på protokollernes særlige udfyldelse med krydser og boller og prikker og streger og forskellige andre opfindelser, der har ændret sig fra den ene lov til den anden, for at kontrollere denne gennemsnitsdeltagelse. Det er rigtigt, at vi går bort fra gennemsnitsreglerne, også fordi de hidtil har medført, at de passive, de, der ikke blev ved på et hold, på en meget ubehagelig måde, har generet de aktive, som ønskede, at holdet skulle fortsætte. Reglen om 15 deltagere med mulighed for dispensation tror jeg nok er meget fornuftig.

Den anden ting er hele spørgsmålet om opkrævning af et gebyr pr. time af deltagerne. Det er klart, at der her bliver tale om ganske store beløb. Det er altid 1 kr. 50 øre, man snakker om, det er meget let i ledere i aviserne at fortælle, at 1 kr. 50 øre er ingenting, det er ikke mere, end man drikker kaffe for, og det kan da godt være. Der er bare ikke tale om at erlægge 1 kr. 50 øre, der er tale om at erlægge et samlet beløb, der svarer til 1 kr. 50 øre pr. planlagt undervisningstime, når et kursus begynder, og da alle kurserne normalt begynder samtidig, vil det sige, at for en familie, hvor flere familied medlemmer ønsker at deltage i aftenskolehold, kan det blive en udskrivning på flere hundrede kroner på en gang. Det kan godt være så generende, at de planer, som man havde om at fortsætte den aftenskoleundervisning, som man måske har deltaget i igennem flere år, må opgives.

Der er en social virkning i det, men der er også noget andet. Der er nemlig i hele lovens tendens noget, som jeg troede vi var kommet ud over, nemlig en diskriminering af det alment dannende i forhold til det meget nyttige. Det siges, at man skal ikke tage det så tungt, fordi forberedelseskursus, altså dem, der giver mulighed for at gå op